

Βιολογικά τρόφιμα: νέος κανονισμός για να ενισχυθεί η περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα των βιολογικών τροφίμων στην Ευρώπη

Οι υπουργοί Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέληξαν σήμερα σε πολιτική συμφωνία σχετικά με νέο κανονισμό για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, που θα είναι απλούστερος τόσο για τους γεωργούς, όσο και για τους καταναλωτές. Στις νέες διατάξεις καθορίζεται πλήρες σύνολο στόχων, βασικών αρχών και κανόνων για τη βιολογική παραγωγή και περιλαμβάνεται νέο πάγιο καθεστώς για τις εισαγωγές καθώς και συνεκτικότερο καθεστώς ελέγχου. Η χρήση του κοινοτικού λογότυπου βιολογικής παραγωγής θα είναι υποχρεωτική, θα επιτρέπεται όμως να χρησιμοποιούνται και εθνικά ή ιδιωτικά λογότυπα. Προς ενημέρωση των καταναλωτών θα πρέπει να αναγράφεται ο τόπος παραγωγής των προϊόντων. Τα τρόφιμα θα επιτρέπεται να φέρουν το λογότυπο βιολογικής παραγωγής μόνον εφόσον τουλάχιστον το 95% των συστατικών τους είναι βιολογικά. Βιολογικά συστατικά θα επιτρέπεται επίσης να αναγράφονται και στα μη βιολογικά προϊόντα, μόνον όμως στον κατάλογο συστατικών. Θα συνεχιστεί η απαγόρευση χρήσης γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ). Θα καταστεί πλέον σαφές ότι ισχύει και για τα βιολογικά προϊόντα το γενικό όριο 0,9% για την τυχαία παρουσία εγκεκριμένων ΓΤΟ. Δεν θα τροποποιηθεί ο κατάλογος των εγκεκριμένων ουσιών για τη βιολογική γεωργία. Οι νέες διατάξεις θα αποτελέσουν επίσης τη βάση για να προστεθούν διατάξεις σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα υδατοκαλλιέργειας, οίνο, φύκη και ζύμες. Ως δεύτερο τμήμα αυτής της αναθεώρησης, και με βάση αυτό το νέο κανονισμό, οι ισχύοντες αυστηροί λεπτομερείς κανόνες θα μεταφερθούν από τον προγενέστερο στο νέο κανονισμό.

Σύμφωνα με την κα Mariann Fischer Boel, Επίτροπο αρμόδια για την γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, «Πρόκειται για μια εξαιρετική συμφωνία που θα βοηθήσει τους καταναλωτές να αναγνωρίζουν ευκολότερα τα βιολογικά προϊόντα σε όλη την ΕΕ και θα τους παρέχει εγγύηση σχετικά με το τι ακριβώς αγοράζουν. Η αγορά βιολογικών τροφίμων είναι επιτυχής και αναπτύσσεται και ελπίζω ότι αυτή η νέα δέσμη διατάξεων θα αποτελέσει το πλαίσιο που θα καταστήσει δυνατή τη συνέχιση αυτής της ανάπτυξης – με συνδυασμό της ζήτησης στην αγορά και της επιχειρηματικότητας των ευρωπαϊκών γεωργών.»

Με τον νέο κανονισμό:

- θα ορίζονται σαφέστερα οι στόχοι, οι βασικές αρχές και οι κανόνες για τη βιολογική γεωργία, ενώ παράλληλα θα παρέχεται ευελιξία ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές συνθήκες και στάδια ανάπτυξης,
- θα εξασφαλίζεται ότι οι στόχοι και οι βασικές αρχές εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο σε όλα τα στάδια της βιολογικής ζωικής ή φυτικής παραγωγής, υδατοκαλλιέργειας και παραγωγής ζωοτροφών, καθώς και στην παραγωγή βιολογικών τροφίμων,

- θα καταστούν σαφέστεροι οι κανόνες για τους ΓΤΟ, συγκεκριμένα προβλέπεται ότι θα συνεχιστεί η αυστηρή απαγόρευση χρήσης προϊόντων ΓΤΟ στη βιολογική παραγωγή και ότι το γενικό όριο 0,9% τυχαίας παρουσίας εγκεκριμένων ΓΤΟ ισχύει και για τα βιολογικά τρόφιμα,
- θα καλυφθεί το υφιστάμενο νομικό κενό που έχει ως αποτέλεσμα να μην απαγορεύεται η πώληση ως βιολογικών των προϊόντων με ακούσια παρουσία ΓΤΟ άνω του ορίου 0,9%,
- θα καταστεί υποχρεωτικό το λογότυπο ΕΕ για βιολογικά προϊόντα από την ΕΕ, αλλά θα επιτραπεί να συνοδεύεται από εθνικά ή ιδιωτικά λογότυπα, ούτως ώστε να προωθηθεί η «ενιαία αντίληψη» της βιολογικής παραγωγής,
- δεν θα απαγορεύονται αυστηρότερα ιδιωτικά πρότυπα,
- θα εξασφαλιστεί ότι θα επιτρέπεται να επισημαίνονται ως βιολογικά μόνο τα τρόφιμα που περιέχουν βιολογικά συστατικά τουλάχιστον 95%,
- θα επιτρέπεται να αναφέρονται τα βιολογικά συστατικά των μη βιολογικών προϊόντων μόνον στον κατάλογο συστατικών,
- δεν θα καλύπτεται ο κλάδος των εστιατορίων και των κυλικείων, αλλά θα επιτρέπεται στα κράτη μέλη, εφόσον το επιθυμούν, να προβαίνουν σε κανονιστικές ρυθμίσεις στον κλάδο αυτό, εν αναμονή της αναθεώρησης σε επίπεδο ΕΕ, το 2011,
- θα ενισχυθούν οι έλεγχοι που βασίζονται στην εκτίμηση των κινδύνων και θα βελτιωθεί το σύστημα ελέγχων με την ευθυγράμμισή του προς το σύστημα της ΕΕ για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων και των ζωοτροφών που εφαρμόζεται σε όλα τα τρόφιμα και ζωοτροφές, διατηρώντας ωστόσο τους ιδιαίτερους ελέγχους που εφαρμόζονται στη βιολογική παραγωγή,
- θα καθοριστεί νέο πάγιο καθεστώς για τις εισαγωγές, που θα επιτρέπει στις τρίτες χώρες να εξάγουν στην αγορά της ΕΕ υπό τις ίδιες ή ισοδύναμες συνθήκες με τους παραγωγούς της ΕΕ,
- θα απαιτείται η ένδειξη του τύπου παραγωγής των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των εισαγόμενων προϊόντων που θα φέρουν το λογότυπο ΕΕ,
- θα δημιουργηθεί η βάση για την προσθήκη διατάξεων σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα υδατοκαλλιέργειας, οίνο, φύκη και ζύμες,
- δεν θα τροποποιηθεί ο κατάλογος επιτρεπομένων ουσιών για την βιολογική παραγωγή και θα απαιτείται η δημοσίευση των αιτήσεων έγκρισης νέων ουσιών καθώς και κεντρικό σύστημα για την λήψη αποφάσεων σχετικά με εξαιρέσεις,
- εξασφαλίζεται η βάση για τη μεταφορά των λεπτομερών διατάξεων από τον προγενέστερο στο νέο κανονισμό, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται κατάλογοι ουσιών, κανόνες ελέγχου και άλλες λεπτομερείς διατάξεις.

Το 2005, στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 25 κρατών μελών, η γεωργική παραγωγή ήταν βιολογική ή βρισκόταν στο στάδιο μετάβασης στη βιολογική σε έκταση περίπου 6 εκατ. εκταρίων. Τούτο σημαίνει αύξηση μεγαλύτερη από 2% σε σύγκριση προς το 2004. Εξάλλου, το ίδιο διάστημα, αυξήθηκε περισσότερο από 6% ο αριθμός των παραγωγών βιολογικών προϊόντων.